

تاریخ معاصر

از نگاه

مقام معظم

رهبری

احسان بابایی

سرشناسه: بابایی، احسان، ۱۳۵۹ - عنوان و نام پدیدآور: تاریخ درنگاه مقام معظم رهبری / احسان بابایی. مشخصات نشر: قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۴۰۰. مشخصات ظاهری: ۴۷۶ص:؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ سم. شابک: ۸-۳۰۰-۴۴۱-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیبا موضوع: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -- دیدگاه درباره تحولات اجتماعی موضوع: Khamene'i, Sayyed Ali, Leader of IRI, ۱۹۳۹- -- Views on social change موضوع: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -- پیام‌ها و سخنرانی‌ها موضوع: Khamene'i, Sayyed Ali, Leader of IRI, ۱۹۳۹- -- Messages and speech موضوع: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -- دیدگاه درباره انقلاب اسلامی موضوع: Khamene'i, Sayyed Ali, Leader of IRI, ۱۹۳۹- -- Views on Islamic Revolution موضوع: تحولات اجتماعی -- ایران -- تاریخ -- قرن ۱۴ -- Social change -- Iran -- History -- ۲۰th century موضوع: ایران -- سیاست -- ۲۰th century -- Iran -- History -- ۲۰th century موضوع: ایران -- Politics and government -- Iran -- حکومت -- قرن ۱۳ ق-۱۴ موضوع شناسه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها. دفتر نشر معارف ۱۹th century رده بندی کنگره: DSR1۶۹۲ رده بندی دیویی: ۹۵۵/۸۴۵ شماره کتابشناسی ملی: ۷۴۰۰۴۱۹

تاریخ معاصر از نگاه مقام معظم رهبری

نویسنده: احسان بابایی صفحه‌آرا: سیدمهدی حسینی
طراح جلد: سیدمهر سیمیرغ ناشر: دفتر نشر معارف (وابسته
به نهاد مقام معظم رهبری) تهران، جمهوری اسلامی ایران
۱۵۰۰ جلد شابک: ۸-۳۰۰-۴۴۱-۶۰۰-۹۷۸ قیمت: ۲۰۰/۰۰۰ تومان
دفتر نشر معارف قم، خیابان شهدا، کوچه ۲۲، تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۰۴ و شماره

مدیریت پخش (مرکزی) قم، شرکت پاتوق کتاب، تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۰۴

مراکز پخش

- اراک: ۰۸۶-۳۲۲۲۹۰۲۸ - ارومیه: ۰۴۴-۲۲۲۵۴۶۴۱ - اصفهان: ۰۲۱-۳۳۳۱۶۹۲ - اهواز: ۰۶۱-۳۲۲۳۸۰۰۰
- ایلام: ۰۸۶-۳۳۳۶۴۳۸۲ - بجنورد: ۰۵۸-۳۲۲۴۳۲۷۸ - بردسکن: ۰۵۱-۵۵۴۳۰۱۲۱ - بندرعباس: ۰۷۶-۳۳۶۱۷۵۵۷
- بیرجند: ۰۵۶-۳۳۶۳۳۵۱۲ - تبریز: ۰۴۱-۳۳۳۵۸۰۰۸ - تربت حیدریه: ۰۵۱-۵۲۲۸۶۵۰ - تهران: ۰۲۱-۸۸۹۱۱۲۱۲
- رشت: ۰۱۱-۳۳۳۴۵۶۹ - زاهدان: ۰۵۴-۳۳۳۸۱۷۹ - زنجان: ۰۲۴-۳۳۳۶۶۴۲۵ - ساری: ۰۱۱-۳۲۲۵۰۲۰
- سبزوار: ۰۵۱-۴۴۲۴۰۰۴ - سمنان: ۰۲۳-۳۳۵۳۲۱۱ - شهرکرد: ۰۲۸-۳۳۳۰۰۰۴ - شیراز: ۰۷۱-۳۳۳۶۴۱۴
- قزوین: ۰۲۸-۳۳۳۰۰۷۶ - قم: ۰۲۵-۳۷۷۴۷۵۷ - کرمان: ۰۲۴-۳۳۳۱۴۶۶ - کرمانشاه: ۰۸۳-۳۷۳۲۸۴۱۱
- گرگان: ۰۱۷-۳۳۳۳۷۸۰ - مشهد: ۰۵۱-۳۳۳۲۰۱۱۹ - یاسوج: ۰۷۶-۳۳۳۳۴۰۳ - یزد: ۰۲۵-۳۷۳۳۳۹۰

www.nashremaaref.ir ☒ E-mail: info@nashremaaref.ir

 NashreMaaref

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۲۶	ادعای دروغ	۱۵	مقدمه
۲۷	بی‌عدالتی مطلق		
۲۸	سرزمین سرکوب شده		▲ فصل اول
۲۹	دور نگاشته‌ها	۱۷	در غیاب مردم
۳۰	حتی یک معاند سغاندار	۱۹	رنج ملت ما
۳۰	فقر تحمیلی	۱۹	حاکمیت نگاه مالکانه به کشور
۳۱	خاطره تلخ سیستان	۲۰	مردم، در حاشیه
۳۳	قربانی خان‌ها	۲۰	حق گمشده
۳۳	مثل دشمن	۲۱	یک مَلّت، نوکر
۳۴	امنیت اختصاصی	۲۲	آرزوی مردم
۳۵	برای حفظ جان طاغوت	۲۳	خاصیت حکومت استبدادی
۳۶	نبود عزت واقعی	۲۴	حکومت جدا از مردم
۳۶	ارتش غیر مردمی	۲۵	دست‌نشانده‌ها
۳۷	بدون کمترین مقاومت	۲۶	مجلس اشراف‌زاده‌ها

	۸۷	مدرسه بدون قرآن
	۸۸	برچیدن مکتبخانه‌ها
	۸۹	مبارزه با قرآن
	۸۹	کدام روی غرب؟
	۹۰	بیراهه روشنفکری
	۹۳	سابقه روشنفکری بیمار
	۹۶	کارنامه روشنفکری بیمار
	۱۰۴	بنای غلط
	۱۰۵	غربت دانشجوی متدین
	۱۰۶	احساسات شوم ناسیونالیسم
		وسوسه‌گران تفرقه
	۱۰۸	بی‌اعتنائی به مظاهر دینی
	۱۰۹	میخانه بیشتر از کتابخانه
	۱۰۹	ترویج هرزگی
	۱۱۰	غربت نماز
	۱۱۰	مهجوریت مراسم دینی
	۱۱۱	نسخه غلط پیشرفت
	۱۱۲	مبارزه با هویت ملی
	۱۱۲	غیرت زدایی
	۱۱۳	فصل تلخ تاریخ ما
	۱۱۴	دو جریان شوم در مازندران
	۱۱۵	دو تیغه یک قیچی
	۱۱۶	محیط دلنشینی نبود
		فصل پنجم
		پیشگامان ۱۲۱
۱۲۳		سلسله بیداری
۱۲۴		مورد اعتماد مردم
۱۲۵		عامل حضور مردم
۱۲۶		رمز موفقیت نهضت
۱۲۷		همیشه مستقل
۱۲۸		مدافعان استقلال
۱۳۰		ذخیره تاریخی
۱۳۲		چهره‌های درخشان
۱۳۴		نمونه استادگی
۱۳۵		ابعاد فتنه‌های میرزای شیرازی
۱۳۸		گیلان پیشرو
۱۳۸		ویژگی‌های میرزا کوچک
۱۴۰		شخصیت هویت بخش
۱۴۱		مُروّجان جدایی دین و سیاست
۱۴۲		آرزوی شوم رضاخان
۱۴۳		نقشه‌های حذف روحانیت
		فصل ششم
		نهضت مشروطه ۱۴۷
۱۴۹		نقش و خواسته علما در مشروطه

۱۸۵	قیامی با انگیزه دینی	۱۴۹	تأثیر غیر قابل انکار علما
۱۸۶	به دنبال برچیدن سلطنت	۱۵۰	تلاش بیگانه برای ایجاد انحراف
۱۸۸	امید در متن اختناق	۱۵۲	مطالبه عدالتخانه
۱۸۹	نقش تاریخی قم	۱۵۵	هنر ستودنی امام
۱۹۰	شهر همیشه همراه	۱۵۷	هشدار درباره تحریف تاریخ
۱۹۱	دشمنی با قم	۱۵۷	نتیجه دلسردی متدینین
۱۹۲	کادرسازی امام	۱۵۸	حذف طراز اول
۱۹۳	الهام بخش اعتماد به نفس	۱۵۹	افول مجلس
۱۹۳	با الهام از عاشورا	۱۶۲	غیرت آذربایجان در مشروطه
۱۹۴	برای انجام تکلیف	۱۶۳	حضور تاریخی آذربایجان
۱۹۴	سه باور اساسی امام	۱۶۴	مطبوعات دوره مشروطه
۱۹۷	فریادگر استقلال		
۱۹۹	روشن		▲ فصل هفتم
۱۹۹	انقلابی در سبقه	۱۶۹	نهضت ملی شدن صنعت نفت
۲۰۳	به پشتوانه روحانیت	۱۷۱	نقش حضور آیت الله کاشانی
۲۰۵	نقش جنبش دانشجویی	۱۷۳	ضربه کاری تفرقه
۲۰۷	راهگشای نهضت	۱۷۴	خواستاه فداثیان
۲۰۸	شهر صف شکن	۱۷۶	پشتیبان کودتا
۲۰۹	تبریز، شهر هوشیار	۱۷۷	کودتای آمریکایی
۲۱۰	پرچم قم در دست تبریز	۱۷۸	مأموریت کاریکاتورها
۲۱۰	استیصال رژیم		▲ فصل هشتم
۲۱۰	نقش حضور زنان		فصل مبارزه ۱۸۱
۲۱۱	روحانیت موج آفرین	۱۸۳	وضع نامطلوب

۲۳۶	دوران طلوع ابعاد پنهان امام	۲۱۲	ورود قدرتمندانه
۲۳۹	طراحی نظام اسلامی	۲۱۲	نگاه مثبت به دانشگاه
۲۴۲	جامع سیاست و عرفان	۲۱۳	بیعت نیروی هوایی با امام
۲۴۳	تکیه بر مردم	۲۱۴	تحقق کار محال

▲ فصل دهم

دشواری‌های پس از پیروزی

انقلاب | ۲۴۹

۲۵۱	دو عامل پیروزی
۲۵۲	امام، عقب‌نشینی نکرد
۲۵۴	حساسیت به لیبرالیسم
۲۵۵	مهره‌چینی در ارتش
۲۵۶	مبارزه‌های آمریکایی در ارتش
۲۵۷	کودتای توزه
۲۵۸	کارشکنی در جنگ
۲۵۸	سربلندی ارتش انقلابی
۲۶۰	توطئه مارکسیست‌ها برای کارگران
۲۶۱	هفت ساعت پشت تریبون
۲۶۲	دانشگاه، مثل اتاق جنگ
۲۶۲	دانشگاه در تصرف گروهک‌ها
۲۶۴	اوج تلاش‌های ضد امنیتی
۲۶۴	دلیل دشمنی‌ها
۲۶۶	تلاش برای رویارویی اقوام

▲ فصل نهم

جایگاه تاریخی امام خمینی علیه السلام | ۲۱۵

۲۱۷	درس تاریخی
۲۱۷	دو راهی عزت و ذلت
۲۱۹	انقلاب، مظهر مبارزه و مقاومت
۲۲۲	نقطه عطف
۲۲۲	شخصیت استثنایی
۲۲۳	فریادگر ملت
۲۲۵	احیاء ایمان دینی با اراده مردمی
۲۲۶	راه سوم
۲۲۷	احیاگر اسلام
۲۲۸	با تکیه بر مردم
۲۲۹	با اعتماد به مردم
۲۳۰	با انگیزه دینی، به امامت روحانیت
۲۳۰	کار مهم امام
۲۳۳	هنر بزرگ امام
۲۳۵	مجمع فضیلت‌ها
۲۳۶	شمع طلاب کوشا

۲۸۸	روزهای ماندگار	۲۶۷	ماجرای ملال آور تفرقه
۲۸۹	از ترس آمریکایی‌ها	۲۶۹	نجات پاوه
۲۹۰	در حد سیم خاردار	۲۷۰	خیال خام تسلط بر گیلان
۲۹۰	دفاعی‌تر از سیم خاردار!؟	۲۷۰	فتنه لیبرال‌ها
۲۹۱	همه چیز در اختیار دشمن	۲۷۱	چیزی در حدود صفر
۲۹۲	صد دل مقابل صد تانک		
۲۹۲	قدرت معنویت		▲ فصل یازدهم
۲۹۳	نصرت خدا		دفاع مقدس ۲۷۳
۲۹۶	فرصتی برای جوشش استعدادها	۲۷۵	جلوگیری از تکرار تاریخ
۲۹۷	درس مقدس	۲۷۶	هشت سال مقاومت
۲۹۸	جرم بزرگ حکومت‌های خودکامه	۲۷۷	به برکت اسلام
۲۹۹	سی و پنج روز مقاومت	۲۷۸	تزلزل ارکان تفکر استکباری
۳۰۰	بیت‌المقدس و الفجر هشت	۲۷۹	رفتار تجربه شده
۳۰۲	فتح الشوچ	۲۸۰	بزرگترین شکست آنها
۳۰۳	خط قرمز ما	۲۸۰	به خاطر دشمنی با اسلام
۳۰۳	هدف دشمن	۲۸۰	همه بر ضد ملت ایران
۳۰۵	مقاومت مقابل فشارها	۲۸۱	حتی یک وجب
۳۰۶	پیروزی‌های پیاپی	۲۸۳	تنهایی ما در جنگ
۳۰۸	فتح سرنوشت‌ساز	۲۸۴	به قصد ساقط کردن نظام
۳۰۹	جلوه‌های معنویت	۲۸۴	جلوگیری از ننگ ابدی
۳۱۱	ملت ما فراموش نمی‌کند!	۲۸۵	برای اولین بار
۳۱۲	آزمون صداقت	۲۸۶	غفلت و غربت روزهای نخست
۳۱۴	نام ماندگار خوزستان	۲۸۷	همراهی ملت و دولت

	۳۱۵	آزادی اسرا
	۳۱۶	سند شرف ملی
	۳۱۷	خاطرات ماندگار
	۳۱۸	پرسش مهم
	۳۲۱	اتهام نایجا
	۳۲۱	چمران، مرد علم و عمل
	۳۲۳	ویژگی‌های شخصیتی
	۳۲۷	حضور حماسی دانشجویان
	۳۲۸	بی‌تفاوتی روشنفکری
	۳۲۹	۳۷۰ شهید در یک روز
	۳۲۹	تفاوت کردستان
	۳۳۱	دستم نلر زیدا
	۳۳۱	اقتدا به زینب
	۳۳۳	متکی به مردم
	۳۳۴	پیام مادر شهید
	۳۳۵	روزگار حیرت
	۳۳۶	سهم زنان
	۳۳۶	مرد آفرینان روزگار
	۳۳۷	مدیون زنان
	۳۳۷	با اراده ملت
	۳۴۰	پیروزی بی‌تردید
	۳۴۳	پایان افتخار آمیز
	۳۴۳	حق شهدا بر گردن ما
		فصل دوازدهم ▲
		رخدادها ۳۴۵
۳۴۷		تفسیر آبان ۱۳
۳۴۹		درباره تسخیر سفارت آمریکا
۳۵۰		ارفاق انقلاب به آمریکا
۳۵۴		هفتم تیر، آینه آسیب‌ناپذیری انقلاب
۳۵۶		نماد ایستادگی نظام
۳۵۷		ریشه‌های فاجعه هفتم تیر
۳۵۹		غم بزرگ حرم
۳۶۰		حکم سلمان رشدی
۳۶۱		ماجرای آیات شیطانی
۳۶۳		یاد ما را
۳۶۴		آزمون بزرگ ملت
۳۶۶		تحلیل ماجرای قتل‌های مشکوک
۳۶۶		تأملی بر رفتار رسانه‌ها
۳۶۸		تمجید از شجاعت و صداقت وزارت اطلاعات
۳۶۹		کارنامه سیاه دشمن
۳۷۰		خدمت ماندگار
۳۷۲		ماجرای تمام نشده
۳۷۵		تیر ۷۸، کمینگاه دشمن
۳۷۷		ضرورت هوشیاری
۳۷۸		هدف دشمن

۴۲۸	تغییر مبنای حاکمیت	۳۷۹	تأکید بر وحدت
۴۳۱	افتخار جمهوری اسلامی	۳۸۱	پیام ۲۲ تیر ۷۸
۴۳۱	رابطه بی نظیر	۳۸۲	تحلیلی بر تیرماه عبرت
۴۳۲	حافظ منافع مردم	۳۸۳	خواب بی تعبیر
۴۳۲	به پشتوانه مردم	۳۸۴	زمینه‌های فتنه
۴۳۵	دوران بازگشت به هویت	۳۹۱	محاسبه غلط دشمن
۴۳۶	رهایی از خودباختگی	۳۹۷	درس‌ها و عبرت‌ها
۴۳۶	احساس عزت	۴۰۰	فصل الخطاب حوادث هشتاد و هشت
۴۳۸	طعم عزت	۴۰۰	مشارکت بی نظیر
۴۴۰	قطع امتیازات بیگانه	۴۰۱	بزرگترین سرمایه نظام
۴۴۱	مفتخر به استقلال	۴۰۱	نظام، امانتدار آرای مردم
۴۴۲	پیروزی بر وابستگی نظامی	۴۱۳	تفاهم بر سر قانون
۴۴۲	تکمیل آمریکا، سیلو از روس‌ها	۴۱۴	کمینگاه دشمن
۴۴۳	اثبات «ما می‌توانیم»	۴۱۶	عمل به تکلیف
۴۴۷	آماده‌سازی زمینه‌های پیشرفت	۴۱۷	مردود شدن بعضی از خواص
۴۴۸	فرصت‌سوزی ضد انقلاب	۴۱۸	تجربه هشتاد و هشت
۴۴۸	نقطه عطف حضور زنان	۴۱۹	ابعاد حماسه ۹ دی
۴۴۹	مایه‌های افتخار و امید		
۴۵۳	متکی به خود		▲ فصل سیزدهم
۴۵۳	به برکت سه باور اساسی		فصل تازه ۴۲۳
۴۵۵	راه طولانی	۴۲۵	قطع سلسله زشتی‌ها
۴۵۵	عبور از وابستگی	۴۲۶	دست‌آورد مهم انقلاب
۴۵۶	خدمات متقابل انقلاب و دانشگاه	۴۲۶	جای خالی مردم

۴۵۷	همراهی علم و دین
۴۶۰	عدم توقف در ترجمه
۴۶۳	پیشرفت معجزه‌آسا
۴۶۳	گامی برای عدالت
۴۶۵	سنگ‌سازان بی‌سنگ
۴۶۶	نماز جمعه، یادگار آبرومند امام
۴۶۹	رونق مجالس قرآنی
۴۷۰	رهاورد قرآنی انقلاب
۴۷۱	معلم ملت‌ها
۴۷۱	موج اسلام خواهد بود
۴۷۲	نسخه آزادی‌بخش
۴۷۳	الهام بخش بیداری
۴۷۴	فتح‌الفتوح انقلاب

| مقدمه

به راهنمایی متون دینی، تاریخ، یکی از منابع کسب معرفت و آگاهی به شمار می‌آید. ره‌آورد مهم آشنایی با تاریخ، عمق بخشیدن به هویت فرد و جامعه است. تاریخ، از ریشه‌ها سخن می‌گوید و از مسیری مستمر که تا امروز امتداد یافته، آگاهی تاریخی، الهام بخش احساس مسئولیت برای حفظ امانتی است که در طول زمان بر آن افزوده شده تا به نسل حاضر رسیده است.

در میان فصل‌های تاریخ این سرزمین، تاریخ معاصر، به علت رخداد عظیم انقلاب اسلامی جلوه‌ای دیگر دارد. در امتداد تاریخ که نگاه کنیم، انقلاب اسلامی، سرنگونی نظام دیرپای سلطنت و برپایی نظام اسلام را باید همچون یک نقطه عطف در نظر بگیریم. مطالعه تاریخ معاصر از این جهت اهمیت دارد که زمینه‌های شکل‌گیری این رخدادها را توضیح می‌دهد. بدون توجه به سابقه انقلاب اسلامی، دستاوردهای آن روشن نشده و قدر آن به درستی شناخته نخواهد شد. سهمی از حفظ امانت انقلاب، وابسته به این است که بدانیم جامعه‌ی ایرانی برای رهایی از طاغوت و برپایی نظام اسلامی، مسیر رنج را چگونه گام به گام به پیروزی رساند و اصلاً چرا در این مسیر گام نهاد. باید تاریخ را مطالعه کنیم تا بدانیم چرا استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی آرزو و مطالبه مردم و شعار انقلاب شد؟

مطالعه تاریخ معاصر از این جهت نیز اهمیت دارد که منبع درس‌ها و عبرت‌هاست. تاریخ که می‌خوانیم با کاستی‌ها و نبایدهایی آشنا می‌شویم که باید مراقب باشیم دوباره گرفتار آنها نشویم. خداوند با هیچ قومی عهد و پیمان نبسته است. هیچ ضمانتی نیست که جامعه امروز و نظام اسلامی دچار آفت نشود و همان کاستی‌ها و نبایدهای گذشته دوباره مجال بروز نیابد. هیچ ضمانتی نیست که استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی دوباره تبدیل به آرزوی مردم نشود. باید تاریخ خواند تا به کمک درس‌ها و عبرت‌های آن، گام در مسیر خطای گذشتگان برنداریم. مجموعه حاضر، گزیده‌هایی از روایت‌ها و تحلیل‌های رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی، حضرت آیت الله خامنه‌ای است که بر محور معرفی تاریخ معاصر ایران گرد آمده است. نگاه به تاریخ معاصر از منظر ایشان، از این جهت پر اهمیت است که آیت الله خامنه‌ای هم از یک سو به واسطه مطالعات گسترده، آشنای کامل تاریخ معاصر است و علت نقش آفرینی گسترده در متن انقلاب اسلامی و نظام برآمده از آن، حاضر در صحنه‌های تاریخ انقلاب بوده است. خوانندگان در ضمن فصل‌های سیزدهم تا بیست و یکم، با شرایط نامطلوب رسوب کرده در جامعه ایرانی آشنا می‌شود، مقاطع مهم گذشته را مرور می‌کند و پیشگامان و دشواری‌های مسیرهایی را می‌شناسد. این اثر نقش محوری و بی‌بدیل امام خمینی رحمته‌الله علیه در انقلاب اسلامی را یادآوری و مهم‌ترین رخدادهای پس از پیروزی انقلاب را بیان می‌کند.

انتشار این مجموعه به همت دفتر نشر معارف، ضمن اینکه گامی در جهت معرفی دیدگاه‌های رهبر گرانقدر انقلاب است، امکانی مناسب برای آشنایی با تاریخ معاصر را فراهم می‌کند و می‌تواند آغازی برای انس خوانندگان گرامی با تاریخ باشد. با این امید که این اثر، الهام بخش قدرشناسی و امانت‌داری نسبت به انقلاب اسلامی باشد.